

عنوان مقاله:

بررسی کنترل ژنتیکی عملکرد، اجزای عملکرد، زاویه ساقه و برگ پرچم درگندم نان (*Triticum aestivum* L.) در شرایط تنش خشکی

محل انتشار:

دوفصلنامه به نژادی گیاهان زراعی و باغی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

راضیه عطاء اللهی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

روح الله عبدالشاهی - استادیار، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

خلاصه مقاله:

برای برآورد میزان ترکیب پذیری، نوع عمل ژن، قابلیت توارث و دیگر پارامترهای ژنتیکی گندم نان در شرایط تنش خشکی از تلاقی نیمه دی آل استفاده شد. 9 رقم گندم نان و 36 نتاج F(1) حاصل از آن ها در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با 3 تکرار، در مزرعه پژوهشی دانشگاه باهنر کرمان در سال 1391 ارزیابی شدند. بین ژنوتیپ های بررسی شده تنوع معنا داری برای تمام صفات مشاهده شد. قابلیت ترکیب پذیری عمومی (GCA) برای تمامی صفات و قابلیت ترکیب پذیری خصوصی (SCA) برای تمام صفات به جز زاویه ساقه معنا دار شد. این نتایج نقش آثار افزایشی و غیرافزایشی را در کنترل ژنتیکی این صفات نشان می دهد. آزمون اعتبار مدل هیمن نشان داد اپیستازی به طور معنا داری در کنترل ژنتیکی تمام صفات به جز زاویه ساقه نقش داشت. این امر سبب مشکل شدن به نژادی برای صفات ارزیابی شده می شود. وراثت پذیری خصوصی از 0/06 برای زاویه برگ پرچم تا 0/49 برای زاویه ساقه متغیر بود. بالا بودن نسبت بیکر، وجودنداشتن اپیستازی و وراثت پذیری خصوصی بالا برای زاویه ساقه نشان دهنده پاسخ به گزینش زیاد این صفت در برنامه های به نژادی است. در مورد این صفت گزینش در خلال نسل های تفکیک مؤثر خواهد بود. با توجه به اهمیت زیاد آثار غیر افزایشی (غالبيت و اپیستازی) در کنترل ژنتیکی سایر صفات، در برنامه های به نژادی این صفات روش هایی نظیر بالک، بالک تک بذر و دابل هاپلوئیدمناسب است.

کلمات کلیدی:

اپیستازی، درج غالبیت، عمل ژن، قابلیت ترکیب پذیری، وراثت پذیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/488285>

